

Gide írja, hogy egy mű legjobb magyarázatát a következő mű kell hogy jelentse. Én is így gondolom, és ez az itt felolvasandó vers — még nem véglegesen kimunkált szöveg — csak ilyen értelemben magyarázata könyvemnek: már az új mű része vagy nem része.

Szeretnék köszönetet mondani a könyv szerkesztőjének, Ács Károlynak, recenzensének, Utasi Csabának — éles tekintetét sosem is tudtam nélkülözni, valamint a könyv illusztrátorának Bicskei Zoltánnak, műszaki és képszerkesztőjének Illés Lajosnak és Kapitány Lászlónak — akikkel remélem még sokkal izgalmasabb, nyitottabb, nyersebb könyveket is fogunk csinálni.

Külön említeném meg a nyomda dolgozóit — szerettem volna a könyv oldalain fennhagyni belső jelzéseiket, nevüket stb., de egyelőre még megijedtek attól, hogy ők is jobban tükröződjének munkájukban.

Különös, e vers felolvasása (egyáltalán a díjjal kapcsolatos szereplés), éppen úgy mint 14 éve a Sirálymellcsont esetében, szinte fizikai fájdalommal jár számomra. Tehát: köszönet és elnézés.

A VILÁGPOR EGY PÉLDÁNYÁRA A HÍD-DÍJ ÁTADÁSAKOR FELOLVASANDÓ

TOLNAI OTTÓ

„... egy mű legjobb magyarázatát a következő mű kell hogy jelentse.” (Gide)

liszt ferencnek neveztem el ahogy ott feküdt
a padlóra terített lópokrócon felkötött állal
liszt ferencnek a halott mostoha nagytyátát
liszt ferencnek hisz a szita romantikusa volt szegény

Elhangzott 1981. május 16-án Újvidéken, a Híd-díj átadásakor.

virtuózmód keverte a keményítőlisztet a keményítőcsirizt
 ivošević ilija a ZORKA műtrágyagyár öntője (ha a gyáráról
 munkásokról akarjátok hallani az igazságot félretolva a frázisok
 függönyét hozzá forduljatok) virrasztott mellette egész éjszaka
 azon tűnődve mi lenne ha homokot talicskázna be
 kiszitálná körülpaskolná bronzba öntené reggelre
 a negatív lassan felfújódó negatívját
 hány pisilő cupidót njeošt liszt ferencet öntött már
 (a fogaskerekekről dinamókról nem is beszélve)
 vaslakkal ezüstporral mázolvva be őket
 az arcára kellene helyezni a zöld selyemszitát
 gondoltam imára görcsölt kezeimet feszítve
 hadd higgyék méhész virágpór-mónár
 a poor nagybácsival nem ismerték egymást
 pedig tulajdonképpen ők voltak az igazi rokonok
 ők a poorok porosak
 én (poézis pórja) csak akkor kezdtem foglalkozni vele
 amikor egészen véletlenül felkerült a világpor (forum 1980)
 fülszövegére hisz ő a malomszerelő könyvemben nem szerepel
 könyvemben még nem szerel
 lényegében ez is fülszöveg
 a könyv nemlétező (imaginárius) harmadik fülére íródo

KÖZÉPFÜLSZÖVEG-GYULLADÁS

érdekes bartók dobhártyáját is megnyitották
 kodály hozott ki rákoshegyre egy szakorvost
 minden leütött hangot a felső quartjával hallott
 majd tréfásan panasolta hogy állandóan egy hubay-kompozíció
 szól

(tévedek-e amikor azt hiszem kodály tudatosan
 hogy úgy mondjam programból viselt lisztes hajat
 bartók pedig wolfram-frizurát)
 ez a harmadik fül mégsem bartóké
 pontosabban csak a dobhártyája az
 afféle foltozott számárbór melyen közzé tétetik
 a fül maga rézdrót-szór bozóttal van gogh-é
 levágta becsomagolta elküldte gauguinnak stb.
 afféle könyvjelzőként szolgál a porba írt kötetben
 nézem mit hall a harmadik fül
 hallja-e még ha már az úr őt nem hallgatta meg

az arlesi azúrt
 prózainak tűnök-e neki vagy végre immár tényleg tolnainak
 tolnaitásnak vagy atolnaitásnak minősíti-e majd muzsikámat
 vagy továbbra is csak a hubay-kompozíciót hallja
 vitézinek (ó édes vitéznagyanyám) vagy nagyon is vidékinek
 minősíti magatartásomat
 heidegger MIÉRT MARADUNK VIDÉKEN című írására kell
 most utalnom
 szilasi vilmos (heidegger utódja freiburgban) püdergyáros volt
 itt jugoszláviában termelték 'ki vegyi gyárainak a fát
 látom amint ex catedra előadást tart babitsnak

A PÜDERRŐL

különös tekintettel virágtorkok gyümölcsök pillangók hamvasságára
 (a folyékony a láthatatlan püdert akkor még nem találták fel)
 s angóranyúl-pamacssal meg is paskolja az izzó lelki poéta
 pirulékony arcát
 megpaskolja másik nagy barátja a sanda bohóc szerzője lárvaarcát
 is

a mostoha nagytata alias liszt ferenc mesélte
 volt egy bohóc barátja aki csak az ő lisztjét használta
 oly szomorúan állt lisztbe fojtott arccal a fűrészpörban
 hogy a közönség egyszerre sírt és pisilt
 előadás után a maradék lisztből a kötéláncosnő lángost süített neki
 te august nem merek beleharapni félek vér buggyan
 ez a lángos éppen úgy gyűrődik akár egy fül
 te august álmomban élesztővágóra zuhantam
 szépen kettészelt mégis szűz maradtam
 várj mondta a bohóc
 s egy páratlan molyrágta angyalszárnyat csatolt föl rá
 röpjélj hát kis fülemülém
 liszt ferencnek neveztem el ahogy ott feküdt
 a kaszni előtt melynek ürveges részében a csempe nippek mögött
 ott sorakoztak a TOLNAI új VILÁGLEKXIKONA kötetei
 tintaceruzával kipipázva
 a LISZTHARMAT a gyászbogarak családjába tartozó

LISZTBOGÁR

a 'karcsú LISZTMOLY
 az okmányhamisító méregkeverő gyújtogató gyilkos költő
 LISZTY (LISTIUS) LÁSZLÓ

és LI SZUN SZIN a japán feudális hódítók ellen harcoló koreai
hadvezér
liszt ferencnek neveztem el ahogy ott feküdt a kék kaszni előtt
puskapor-mitesszeresen azbesztkötéllal felkötött állal
liszt ferencnek neveztem el a halott mostoha nagytatát
liszt ferencnek
nevezzük magunk között ezután csak lisztnek
engemet meg szólítsatok lisztynek
nullás lisztynek
hiszen a fekete mágia segítségével próbálok én is
„Könyörögj érettem lybanoni rózsá!”
új kenyérgét keletni fehér porokból
új kenyérgét sütni ropogósat akár a bronz